

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **Ing. J.**, bytom S., proti žalovanému: **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny**, so sídlom Špitálska č. 8, 812 67 Bratislava, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. júla 2010 č. k. 3S 37/09-51, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20. júla 2010 č. k. 3S 37/09-51 **potvrďuje**.

Žalobcovi právo na náhradu trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Konanie na správnom orgáne

Rozhodnutie č. 1 :

Rozhodnutím č.: AA/2008/12553-NSVOPPK/Chr zo dňa 09.09.2008 žalovaný ako odvolací správny orgán podľa § 59 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní

v znení neskorších predpisov v spojení s § 61 zák. č.195/1998 Z.z. potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave č.: 2008/04360 zo 06.06.2008, ktorým citovaný prvostupňový orgán nevyhovelo jeho žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla.

Žalovaný vychádzal z nasledovného skutkového stavu. Podľa stanoviska prvostupňového správneho orgánu zo dňa 27.05.2008 sa žalobca považuje za občana s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60 %, pričom nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, pretože je schopný prepravovať sa prostriedkami verejnej prepravy.

Na argumentáciu žalobcu pri preprave prostriedkami hromadnej dopravy, že trpí bolesťami, a preto mu pomoc ako aj dovoz z práce zabezpečuje rodina, zareagoval, že vydal dňa 05.09.2008 posudok č. AA/2008/12606-NSVOPC s tým, že mieru funkčnej poruchy znížil na 50% a preklasifikoval druh zdravotného postihnutia. Lekár žalovaného svoju zmenu odôvodnil tým, že kožný nález (vlasatá časť hlavy) je minimálny, a navyše v oblasti lakt'ových kĺbov sa kožný nález po liečbe upravil.

V klinickom obraze dominujú problémy s kĺbmi, ktoré nastali po artroskopickom odstránení vnútorného menisku na pravom kolene – postihnuté sú drobné kĺby rúk, nôh a chrbtica. Tiež žalovaný zdôraznil, že uvedené diagnózy obmedzujú mobilitu žalobcu, a tieto bolesti pociťuje aj v kľude. Avšak artrologické reumatologické vyšetrenie podľa žalovaného preukazuje, že žalobca napriek uvedenému je schopný samostatnej chôdze, má ľahko obmedzené pohyby v bedrových a kolenných kĺboch, ľahko porušenú statodynamiku chrbtice, ktorá sa tiež podieľa na celkovej mobilite klienta. V zdravotnej dokumentácii žalobcu nebol zistený taký závažný funkčný deficit (v oblasti mobility – narušenie pohybových funkcií), ktorý by znemožňoval alebo obmedzoval mobilitu žalobcu do takej miery, aby bol odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

S odkazom na ustanovenia § 17 ods. 1, § 64 ods. 1, písm. b) bod 2. a § 56 ods. 5 zák. č. 195/1998 Z.z. žalovaný dospel k záveru, že menovaný nespĺňa podmienky citovaných zákonov ustanovení, nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Podľa § 17 ods. 1 zák. č. 195/1998 Z.z. v znení účinnom ku dňu nepriznania príspevku Prepravnú službu možno poskytovať občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý podľa posudku príslušného orgánu je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Občan je odkázaný na individuálnu prepravu, ak nie je schopný

a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť rovnakým spôsobom ako zdravý občan,

b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy rovnakým spôsobom ako zdravý občan alebo

c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy.

Podľa § 64 ods. 1 písm. b) bod 2. zák. č. 195/1998 Z.z. v hore citovanom znení občanovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je podľa posudku vydaného podľa § 57 ods. 1 a 2 odkázaný na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Podľa § 56 ods. 5 zák. č. 195/1998 Z.z. v hore citovanom znení za zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla sa na účely tohto zákona považujú výdavky na pohonné látky slúžiace na prevádzku osobného motorového vozidla, ktoré občan s ťažkým zdravotným postihnutím využíva na pracovné, vzdelávacie, rodinné alebo občianske aktivity. Podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak občan s ťažkým zdravotným postihnutím podniká alebo prevádzkuje, alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu.

Nakoľko žalobca opakovane namietal, že nakoľko mu bol priznaný invalidný dôchodok, potom by mali byť aj priznané kompenzačné peňažné príspevky, tak žalovaný v rozhodnutí konštatoval, že ide o dve rozdielne požiadavky, ktoré majú právny základ v odlišných právnych predpisoch a vyhodnocujú sa celkom odlišné kritériá.

Rozhodnutie č. 2 :

Rozhodnutím č.: AA/2008/12551-NSVOPPK/Chr zo dňa 08.09.2008 žalovaný ako odvolací správny orgán podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní

v znení neskorších predpisov v spojení s § 64 ods. 1, písm. b), bod 2. zákona č.195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 195/1998 Z.z.“) potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave č.: 2008/04359 zo 06.06.2008, ktorým nevyhovel jeho žiadosti a nepriznal peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených nákladov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Žalovaný v tomto rozhodnutí vychádzal z rovnakej argumentácie, ako tomu bolo v rozhodnutí č. 1.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

Proti hore uvedeným rozhodnutiam podal žalobca na Krajský súd v Bratislave žalobu zo dňa 14.11.2009.

Krajský súd ako súd prvého stupňa preskúmal rozhodnutie žalovaného v spojení s prvostupňovým rozhodnutím v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe a dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, a preto v časti návrhu žalobu zamietol a vo zvyšnej časti konanie zastavil.

Svoje rozhodnutie s odkazom na ustanovenia § 51, § 17, § 61, § 64 ods. 6 v spojení s § 50 ods. 4 zák. č. 195/1998 Z.z. odôvodnil tým, že žalovaný konal a rozhodol v súlade so zákonom. Najmä poukázal na to, že z výsledkov odborného lekárskeho vyšetrenia vyplýva, že žalobca je schopný samostatnej chôdze a nebolo zistené známky akútneho zápalu kĺbov, resp. iné poruchy motoriky na končatinách.

K námietke žalobcu týkajúcej sa odborného posudku, krajský súd s poukazom na ustanovenie § 248 písm. b) O.s.p. konštatoval, že nakoľko predmetný posudok závisel výlučne od posúdenia zdravotného stavu osoby, preto krajský súd ho ako taký nepreskúmal a v danej časti konanie zastavil.

III.**Odvolanie žalobcu/stanoviská**

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 24.08.2010 (č. 1. 54) žalobca vyslovil nesúhlas s rozsudkom prvostupňového súdu a za odvolacie argumenty označil dôvody uvedené v § 221 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., nakoľko v konaní došlo k vadám uvedeným v § 17, § 49 ods. 1 až 3, § 50 ods. 5, § 53 ods. 1 až 3 zák. č. 195/1998 Z.z.

Čo sa týka napadnutých rozhodnutí žalovaného ako aj jeho posudku, tam žalobca poukázal na zistenia a odporúčania od ortopéda, dermatológa, neurológa a najmä od neurochirurgického konzília. Súčasne žalobca vyslovil svoj názor, že jeho zdravotný stav sa z roka na rok zhoršuje a nebol posúdený komplexne.

Ani právne ani skutkové závery žalobca v odvolaní bližšie nešpecifikoval, iba na základe výzvy krajského súdu doplnil k odvolaniu nasledujúce listiny:

1. správu z neurochirurgického konzília z 03.07.2008 (č. 1. 58),
2. lekársky nález – ortopedická ambulancia MUDr. H., CSc. z 12.05.2008 (č. 1. 59),
3. správu z neurologickej ambulancie II. z roku 2008 (č. 1. 60),
4. lekársku správu - nález od dermatológa MUDr. Z. z 05.05.2008 (č. 1. 61) a
5. správu z neurochirurgického konzília z 25.11.2004 (č. 1. 62).

Žalobca navrhol konkrétne odvolaciemu súdu, aké právne riešenie od neho požaduje.

Z vyjadrenia žalovaného (č. 1. 64) zo dňa 18.10.2010 vyplýva, že trvá na svojom vyjadrení zo dňa 07.05.2009 k žalobe a rozsudok krajského súdu považuje za úplné a vecne správne, vydané v súlade s platnými právnymi predpismi.

V zmysle § 92 ods. 3 zák. č. 195/1998 Z.z. bola predložená zdravotná dokumentácia a na jej základe boli žalovaným u žalobcu presne určené diagnózy ochorenia, ako aj rozsah a stupeň poškodenia zdravia.

Taktiež žalovaný uviedol, že lekárske nálezy priložené žalobcom k odvolaniu sa nachádzajú v spisovej dokumentácii žalovaného, pričom závery v nich uvedené boli premietnuté do preskúmaných rozhodnutí.

Súčasne žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd odvolanie žalobcu ako nedôvodné odmietol a rozsudok krajského súdu potvrdil.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Podstatou namietaných nedostatkov správneho orgánu je námietka žalobcu, že obidva správne orgány sa nedostatočným spôsobom vysporiadali s jeho zdravotným stavom, ktorý sa najmä prejavuje subjektívnymi pocitmi bolesti. Podľa žalobcu ním doložené listiny k odvolaniu preukazujú, že v správach alebo v nálezoch opísaný jeho zdravotný stav odôvodňuje priznanie požadovaných kompenzačných alebo iných príspevkov.

*Podľa § 92 zák. č. 195/1998 Z.z. žiadosť musí obsahovať meno a priezvisko, rodné číslo, ak je pridelené, a adresu prechodného pobytu alebo trvalého pobytu a formu sociálnej pomoci, ktorú občan požaduje. K písomnej žiadosti **je občan povinný** predložiť potvrdenie o príjme v kalendárnom mesiaci, v ktorom bola podaná žiadosť o sociálnu pomoc, o príjme za posledných 12 kalendárnych mesiacov pred podaním žiadosti o sociálnu pomoc, o príjme za predchádzajúci kalendárny rok (§ 58 ods. 13), o majetkových pomeroch, odporúčanie ošetrujúceho lekára a iné doklady podľa tohto zákona, ktoré sú podkladom na rozhodnutie.*

Ako správne žalovaný zdôraznil vo svojom stanovisku z 18.10.2010, občanovi s podaním žiadosti vzniká povinnosť k žiadosti priložiť odporúčania ošetrujúceho lekára vrátane lekárskeho správ alebo nálezov, ktoré sú k vybaveniu žiadosti nutné.

Z pripojeného administratívneho spisu (najmä z posudku z 05.09.2008 na str. 32 potvrdený Záznamom lekára odboru posudkových činností z 18.08.2008 na str. 30) Najvyšší súd zistil (str. 2 uvedeného posudku predposledný odsek), že žalovaný pri vypracovaní uvedeného posudku zohľadnil odborné nálezy reumatológa, neurológa a ortopéda, na ktoré žalobca v odvolaní poukazoval, resp. v prílohe pripájal, a navyše vychádzal (str. 3 uvedeného posudku prvý odsek) z lekárskeho nálezov nachádzajúcich sa v spisovej dokumentácii.

Najvyšší súd už v svojej judikatúre zdôraznil, že posudok vydaný v konaní o sociálne príspevky je významným podkladom rozhodnutia, ktorý z pohľadu zdravotného stavu a jeho dôsledkov na osobu žiadateľa predstavuje odpoveď na predbežnú otázku, na vyriešenie ktorej je oprávnená zo zákona osobitná úradná osoba.

Podľa § 49 ods. 1 zák. č. 195/1998 Z.z. v hore cit. znení kompenzácia je určená na prekonanie alebo na zmiernenie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 49 ods. 2 zák. č. 195/1998 Z.z. v hore cit. znení za sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia sa na účely tohto zákona považuje znevýhodnenie, ktoré má občan s ťažkým zdravotným postihnutím v porovnaní so zdravým občanom rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok.

Podľa § 57 ods. 1 zák. č. 195/1998 Z.z. v hore cit. znení na základe posúdenia podľa § 50 ods. 1 a § 52 ods. 1 sa vydáva posudok o

- a) miere funkčnej poruchy,*
- b) tom, či ide o občana s ťažkým zdravotným postihnutím,*
- c) sociálnych dôsledkoch ťažkého zdravotného postihnutia.*

Podľa § 57 ods. 2 zák. č. 195/1998 Z.z. v hore cit. znení súčasťou posudku uvedeného v odseku 1 je vždy návrh formy kompenzácie.

Žalobca v svojom odvolaní iba vo všeobecnej rovine konštatoval, že napadnuté rozhodnutia majú vady uvedené v § 17, § 49 ods. 1 až 3, § 50 ods. 5, § 53 ods. 1 až 3 zák. č. 195/1998 Z.z. Nakoľko však žalobca bližšie nešpecifikoval o aké vady malo ísť, Najvyšší súd postupom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky iba preskúmal, či uvedené ustanovenia a ich aplikácia na prejednávajúcu vec mohli mať priamy dopad na vznik možnej nezákonnosti napadnutých rozhodnutí. Na základe uvedeného prieskumu dospel Najvyšší súd k záveru, že žalovaný sa dostatočným spôsobom vysporiadal s aplikáciou § 57 zák. č. 195/1998 Z.z. a v ďalších uvedených ustanoveniach žalovaný nepochybil, a preto Najvyšší súd musel uvedenú námietku žalobcu vyhodnotiť ako právne nedôvodnú.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych záverov, po vyhodnotení námietok žalobcu ako aj s prihliadnutím na právnu argumentáciu žalovaného Najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému žalobcovi právo na úplnú náhradu trov tohto konania nevzniklo.

Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávných vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v oblasti ukladania alebo rušenia súdnych poplatkov v zmysle § 12 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevyužil svoje oprávnenie.

Podľa § 12 ods. 1 veta druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch je odvolací súd oprávnený rozhodnúť vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde.

Túto svoju právomoc Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd nevyužil, a tým dochádza k zákonnej delegácii na krajský súd, aby o súdnom poplatku, ak vôbec poplatková povinnosť v prejednávanej veci vznikla, za odvolacie konanie rozhodol.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 13. septembra 2011

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Lubica Kavivanovová